

ZAŠTO INVESTIRATI U GRAČANICU?

- ✓ Povoljna geografska lokacija – podjednaka udaljenost od glavnih gradova regije, locirana u neposrednoj blizini primarnog magistralnog puta M-4 (Tuzla-Doboj), 17 km od budućeg koridora Vc;
- ✓ Željeznička stanica Sočkovac udaljena 1 km;
- ✓ Međunarodni aerodrom Tuzla udaljen 40 km;
- ✓ Snažna proizvodna tradicija i pogodno poslovno okruženje;
- ✓ Razvijeno preduzetništvo preko 740 privatnih i javnih preduzeća, te oko 700 samostalnih radnji;
- ✓ Kvalifikovana radna snaga i mogućnost prekvalifikacije;
- ✓ Razvijena mreža finansijskih institucija i drugih organizacija podrške (Biznis servis provajderi) i mikrokreditne organizacije);
- ✓ Brzina poslovanja - brza i efikasna administracija okrenuta potrebama investitora;
- ✓ Općina sa tradicijom sporta i kulture, razvijenom i kvalitetnom cjelokupnom poduzetničkom i društvenom infrastrukturom koja podstiče razvoj MSP-a.

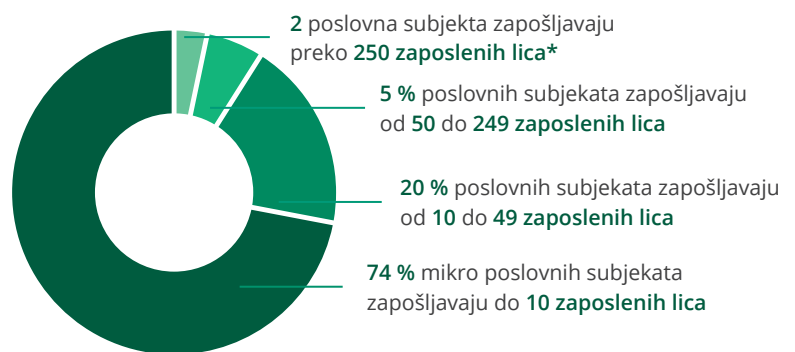
01 | OPĆINA GRAČANICA OSNOVNI PODACI

Osnovni Podaci

- Površina: 219,5 km²
(pripada Tuzlanskom kantonu)
- Broj mjesnih zajednica: 23
- Broj stanovnika: 48.403 (popis 2013.)
- Klima: umjereno kontinentalna
- Valuta: BAM (1€ = 1.95583 BAM)
- Budžet (KM): ► 13.397.935 (2018.)
- Prosječna plata (KM):
avgust 2018. ► bruto 953 | neto 635
- Porez na dobit: 10%
- PDV: 17%
- Broj zaposlenih: 10.900 (2018.)
- Raspoloživa radna snaga: 7.421 (2018.)
- 1.451 aktivnih poslovnih subjekata (2018.)
 - 428 pravnih osoba
 - 320 podružnica
 - 703 obrta
 - 30 poslovnih subjekata na 1.000 stanovnika

Mala i srednja preduzeća su nosioci privrednog razvoja.

Poslovni subjekti prema broju zaposlenih:

* „Jadrina“ d.o.o. (258 zaposlenih) i „Širbegović Inženjering“ d.o.o. (323 zaposlena)

Prioritetni industrijski sektori

- Plastika i guma;
- Metaloprerađa;
- Drvoprerađa.

Evidentan je razvoj malih i srednjih preduzeća iz oblasti energetske efikasnosti i proizvodnje obnovljivih izvora energije (proizvodnja eko-kotlova, peleta i solarnih kolektora).

Poslovne usluge

Gračanica raspolaže zavidnom mrežom usluga poslovne podrške. Svi propratni servisi potrebni investitorima mogu se naći u Gračanici:

Banke: Addiko banka, ASA banka, BBI banka, Intesa Sao Paolo, NLB banka, Raiffeisen banka, Sberbank, Unicredit banka i Vakufska banka)

18 agencija za računovodstvene usluge u Gračanici je na usluzi privatnom sektoru

9 advokatura

2 notarska ureda

15 sudskih vještaka

5 sudskih tumača (engleski, italijanski, njemački i turski jezik)

Poduzetnicima i privrednim subjektima dostupne su usluge **37 firmi registrovanih za prijevoz i skladištenje**.

U Gračanici su dostupne **špediterske usluge putem nekoliko privatnih poduzeća**.

Servisi podrške:

- Općina Gračanica www.opcina-gracanica.ba/index.php/bs/;
- Privredne komore: Privredna komora FBiH www.kfbih.com;
- Privredna komora TK www.kpktz.ba;
- Vanjsko-trgovinska komora BiH www.komorabih.ba;
- Agencija za promociju izvoza BH-BHEPA www.komorabih.ba/bhepa/;
- Centar za napredne tehnologije (MTTC) www.mttc.ba;
- Udruženje za razvoj NERDA Tuzla www.nerda.ba;
- Udruženje Nezavisni biro za razvoj Gradačac www.nbrudruzenje.org;
- Obrazovne ustanove.

Putem navedenih servisa omogućava se povećanje konkurentnosti povezivanjem preduzeća sa javnim institucijama, uklanjanje barijera, jačanje komunikacije, otvaranje novih radnih mjesta i pristup razvojnim inovativnim tehnologijama.

Ciljani sektori za investiranje

- Poljoprivreda;
- Prehrambena industrija, proizvodnja hrane;
- Laka metaloprerađivačka industrija;
- Drvoprerađivačka industrija, proizvodi od drveta, namještaj;
- Energetski učinkoviti proizvodi (peleti, bio-masa...);
- Trgovina;
- Transport i logistika;
- Tekstil i obuća, modni dizajn i pozamanterija;
- Građevinski sektor i sektor građevinskih materijala (proizvodi, elementi, instalacije, energetski efikasni materijali i usluge inženjeringa);
- Specijalizirane tehničke usluge.

*“Općina Gračanica,
poduzetnički vodeća,
ekološki uređena, društveno
organizovana zajednica sretnih
i zadovoljnih ljudi”*

– dugoročna vizija razvoja

Kontakt:

Nusret Helić | načelnik
+387 35 70 08 05 | n.helic@opcina-gracanica.ba

Pododjel za lokalni razvoj:
+387 35 70 08 24 | f.helic@opcina-gracanica.ba
www.opcina-gracanica.ba

Ova publikacija je urađena uz pomoć Evropske unije. Sadržaj ove publikacije je isključiva odgovornost Općine Gračanica, i ni u kom slučaju ne predstavlja stanovišta Evropske unije.

Izrada ove publikacije je podržana kroz Program za lokalnu samoupravu i ekonomski razvoj u BiH, EU ProLocal, kojeg finansiraju Evropska unija i Vlada Njemačke, a implementira Deutsche Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit (GIZ) GmbH.

ZAŠTO INVESTIRATI U GRAČANICU?

- ✓ Povoljna geografska lokacija – podjednaka udaljenost od glavnih gradova regije, locirana u neposrednoj blizini primarnog magistralnog puta M-4 (Tuzla-Doboj), 17 km od budućeg koridora Vc;
- ✓ Željeznička stanica Sočkovac udaljena 1 km;
- ✓ Međunarodni aerodrom Tuzla udaljen 40 km;
- ✓ Snažna proizvodna tradicija i pogodno poslovno okruženje;
- ✓ Razvijeno preduzetništvo preko 740 privatnih i javnih preduzeća, te oko 700 samostalnih radnji;
- ✓ Kvalifikovana radna snaga i mogućnost prekvalifikacije;
- ✓ Razvijena mreža finansijskih institucija i drugih organizacija podrške (Biznis servis provajderi) i mikrokreditne organizacije);
- ✓ Brzina poslovanja - brza i efikasna administracija okrenuta potrebama investitora;
- ✓ Općina sa tradicijom sporta i kulture, razvijenom i kvalitetnom cjelokupnom poduzetničkom i društvenom infrastrukturom koja podstiče razvoj MSP-a.

02 | PROFIL PRIVREDE

Konkurentne prednosti

Gračanica je oduvijek bila poznata kao grad zanatlija i trgovaca. Veliki broj mikro, malih i srednjih preduzeća u privatnom vlasništvu, koji danas egzistiraju, su nastavak bogate tradicije, stare više od 400 godina. Intenzivan privredni razvoj počeo je u drugoj polovini 20 vijeka. Na području općine Gračanica površine 219,5 km² živi oko 48.500 stanovnika. Aktivno djeluje 1.451 poslovni subjekat (2018.god.), od toga 428 pravnih osoba, 320 podružnica i 703 obrta. Broj poslovnih subjekata na 1.000 stanovnika je 30.

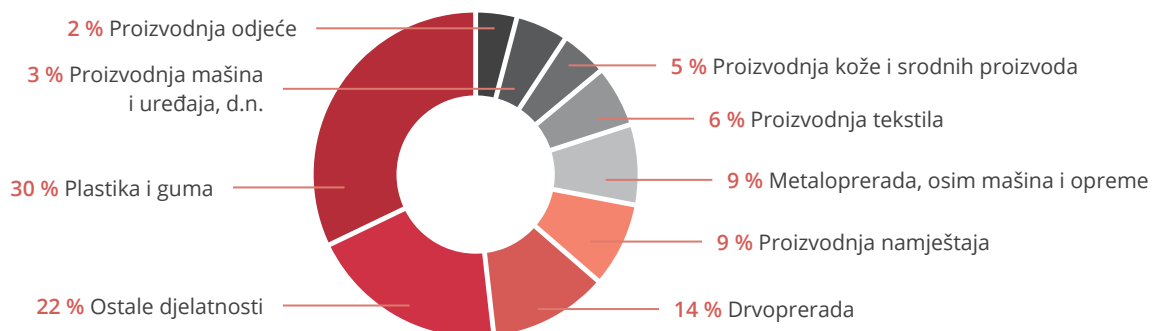
U općini Gračanica jedna od dominantnih je prerađivačka industrija koja zapošljava 4.443 osoba.

Glavna tržišta i trend izvoza

Ukupan izvoz u 2017. godini iznosio je 191,7 KM (oko 99 miliona €) na tržišta preko 50 različitih država sa pokrivenošću uvoza izvoza 91,14 %.

Vodeća izvozna tržišta za privredu općine Gračanica su: Hrvatska, Srbija, Crna Gora, Makedonija, Kosovo, Slovenija, Belgija, Holandija, Njemačka, Italija, Austrija, Švedska, Francuska, Švicarska, Norveška, Finska, Velika Britanija, Danska, Turska, SAD, Luksemburg, Belgija, Rusija, Češka, Poljska i Albanija.

U izvozu dominiraju proizvodi plastike, metaloprerade, drvoprerade.

Plastika i guma

Proizvodnja proizvoda od gume i plastičnih masa

- ▶ Broj kompanija **29**
- ▶ Broj zaposlenih **937**
- ▶ Ukupan prihod **56 miliona EUR**
- ▶ Izvoz **27 miliona EUR**
- ▶ Udio u ukupnom izvozu privrede **30,09 %**
- ▶ Udio u ukupnom prihodu privrede **14,91 %**

Djelatnost/proizvodi: Proizvodnja ambalaže od plastičnih masa; Proizvodnja ploča, listova, cijevi i profila od plastičnih masa; Proizvodnja ostalih proizvoda od plastičnih masa, Proizvodnja proizvoda od plastičnih masa za građevinarstvo.

Vodeće kompanije u djelatnosti proizvodnje proizvoda od gume i plastičnih masa: RPC Superfos Balkan d.o.o., Plamingo d.o.o., Variplast d.o.o., Poly d.o.o., Plastex d.o.o., Bema Ba d.o.o., Alibegović-plast d.o.o., Plastoflex d.o.o., Mirna d.o.o., Ambra d.o.o.

Drvena industrija

Prerada drveta i proizvoda od drveta i pluta osim namještaja

- ▶ Broj kompanija **34**
- ▶ Broj zaposlenih **677**
- ▶ Ukupan prihod **41 miliona EUR**
- ▶ Izvoz **12 miliona EUR**
- ▶ Udio u ukupnom izvozu privrede **13,71 %**
- ▶ Udio u ukupnom prihodu privrede **8,32 %**

Vodeće kompanije u djelatnosti Prerada drveta i proizvoda od drveta i pluta osim namještaja: Iso-wood d.o.o., Radial d.o.o., Obrt-Comerc d.o.o., Tursun prom d.o.o., Uno prom d.o.o., Benprom d.o.o., Džambo d.o.o., TTM d.o.o., Halidović d.o.o., Drvostil d.o.o., Husanovic&Co d.o.o., Ahmetbegović d.o.o., Dusa-comerc d.o.o., Žepić d.o.o., Kikan d.o.o., Halidex d.o.o., Muftić d.o.o., Nedžm d.o.o., Ivado d.o.o.

Proizvodnja namještaja

- ▶ Broj kompanija **2**
- ▶ Broj zaposlenih **417**
- ▶ Ukupan prihod **11 miliona EUR**
- ▶ Izvoz **7,5 miliona EUR**
- ▶ Udio u ukupnom izvozu privrede **8,50 %**
- ▶ Udio u ukupnom prihodu privrede **2,84 %**

Djelatnosti/proizvodi: Proizvodnja ostalog namještaja; Proizvodnja furnira i ostalih ploča od drva; Proizvodnja namještaja za poslovne i prodajne prostore; Piljenje i blanjanje drva (proizvodnja rezane građe); impregnacija drveta.

Proizvodnja namještaja ostvaruje se u 2 (dvije) vodeće kompanije: Jadrina d.o.o. i Ingrat d.o.o.

Kontakt:

Nusret Helić | načelnik
+387 35 70 08 05 | n.helic@opcina-gracanica.ba

Pododjel za lokalni razvoj:

+387 35 70 08 24 | f.helic@opcina-gracanica.ba

www.opcina-gracanica.ba

Metaloprerađiva

Proizvodnja gotovih metalnih proizvoda osim mašina i opreme

- ▶ Broj kompanija **28**
- ▶ Broj zaposlenih **508**
- ▶ Ukupan prihod **41 milion EUR**
- ▶ Izvoz **8 miliona EUR**
- ▶ Udio u ukupnom izvozu privrede **9,25 %**
- ▶ Udio u ukupnom prihodu privrede **11,00 %**

Vodeće kompanije u djelatnosti proizvodnje gotovih metalnih proizvoda osim mašina i opreme: Trgovir d.o.o., Index d.o.o., Kovan M.I. d.o.o., HST CNC Technik d.o.o., Limorad d.o.o., Adam Co d.o.o.

Proizvodnja mašina i uređaja

- ▶ Broj kompanija **11**
- ▶ Broj zaposlenih **210**
- ▶ Ukupan prihod **9,5 miliona EUR**
- ▶ Izvoz **2 miliona EUR**
- ▶ Udio u ukupnom izvozu privrede **2,50 %**
- ▶ Udio u ukupnom prihodu privrede **2,58 %**

Vodeće kompanije u djelatnosti proizvodnje mašina i uređaja: Europrost d.o.o., Fining d.o.o., Tring d.o.o., Global lift BiH d.o.o., Prim Co company d.o.o., Fars-Inox d.o.o.

Djelatnosti/proizvodi: Proizvodnja proizvoda od žice, lanaca i opruga; Mašinska obrada metala; Proizvodnja ostalih gotovih proizvoda od metala, d. n.; Kovanje, presovanje, štančanje i valjanje metala; metalurgija praha

Značajne investicije u posljednje tri godine

Donošenjem Regulacionih planova radne zone I, II, III, pozitivan trend investicija iz perioda 2011.- 2017.godine nastavlja se i u 2018. godini. U periodu 2011 - 2017. godine investirano je u 75 proizvodno poslovnih objekata ukupne površine od 144.244 m² (prosječno godišnje 20.603 m²).

Značajni investitori u posljednjih 5 godina sa prostora općine Gračanica su: RPC Superfos Balkan“d.o.o., Edo-slad d.o.o., Trgovir d.o.o., Alibegović-plast d.o.o., Belamionix d.o.o., Ingrat d.o.o., Index d.o.o., HST CNC TEHNIK d.o.o., Poly d.o.o., Džambo d.o.o. Variplast d.o.o., Plamingo d.o.o., Isowood d.o.o., Suman d.o.o, Elatec d.o.o, Plastoflex d.o.o., Mirna d.o.o. i dr.

Razvijena dugogodišnja poduzetnička kultura i izgrađeni poslovni odnosi sa svjetskim firmama iz djelatnosti vodećih investitora, razvijena poslovna infrastruktura te blizina autoceste Zagreb-Beograd, aerodroma Tuzla, Sarajevo, Zagreb i Beograd, čine ovo područje interesantnim i za inostrane investitore.

Ova publikacija je urađena uz pomoć Evropske unije. Sadržaj ove publikacije je isključiva odgovornost Općine Gračanica, i ni u kom slučaju ne predstavlja stanovišta Evropske unije.

Izrada ove publikacije je podržana kroz Program za lokalnu samoupravu i ekonomski razvoj u BiH, EU ProLocal, kojeg finansiraju Evropska unija i Vlada Njemačke, a implementira Deutsche Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit (GIZ) GmbH.

ZAŠTO INVESTIRATI U GRAČANICU?

- ✓ Povoljna geografska lokacija – podjednaka udaljenost od glavnih gradova regije, locirana u neposrednoj blizini primarnog magistralnog puta M-4 (Tuzla-Doboj), 17 km od budućeg koridora Vc;
- ✓ Željeznička stanica Sočkovac udaljena 1 km;
- ✓ Međunarodni aerodrom Tuzla udaljen 40 km;
- ✓ Snažna proizvodna tradicija i pogodno poslovno okruženje;
- ✓ Razvijeno preduzetništvo preko 740 privatnih i javnih preduzeća, te oko 700 samostalnih radnji;
- ✓ Kvalifikovana radna snaga i mogućnost prekvalifikacije;
- ✓ Razvijena mreža finansijskih institucija i drugih organizacija podrške (Biznis servis provajderi) i mikrokreditne organizacije);
- ✓ Brzina poslovanja - brza i efikasna administracija okrenuta potrebama investitora;
- ✓ Općina sa tradicijom sporta i kulture, razvijenom i kvalitetnom cjelokupnom poduzetničkom i društvenom infrastrukturom koja podstiče razvoj MSP-a.

03 | PODSTICAJI, OLAKŠICE I RADNA SNAGA

Podsticaji i olakšice

- ✓ Plaćanje zemljišne rente u ratama;
- ✓ 50% umanjenje komunalne takse za isticanje naziva firme na period od jedne godine za novoregistrovane biznise vlasnika mlađih od 30 godina starosti;
- ✓ Uspostavljene su skraćene i pojednostavljene procedure za izdavanje dozvola (3 dana);
- ✓ Susretljivost, pristupačnost i efikasnost općinskog osoblja usmjerena ka ciljanom razvoju malih i srednjih preduzeća;
- ✓ Grantovi sa viših nivoa vlasti usmjereni ka izgradnji poduzetničke infrastrukture;
- ✓ Stalni razvoj novih poticaja privredi u saradnji sa međunarodnim organizacijama;
- ✓ Poljoprivredni obrti su oslobođeni plaćanja komunalne takse za zanatske radnje, individualne stambene i stambeno-poslovne objekte;
- ✓ Poticaji za poljoprivredu se dobijaju iz Budžeta Općine Gračanica, Tuzlanskog kantona i Federacije Bosne i Hercegovine;
- ✓ Iznos poticaja je preko 2 miliona KM godišnje i koriste se za biljnu i animalnu proizvodnju.

Korisne informacije

Na linku Kantonalne privredne komore Tuzla <https://bit.ly/2zNjDny> možete naći:

- Koraci za izdavanje urbanističke saglasnosti;
 - Naknade za izdavanje urbanističke saglasnosti;
 - Koraci za izdavanje građevinske dozvole;
 - Takse za izdavanje građevinske dozvole;
 - Koraci izdavanja upotrebne dozvole;
 - Upis izgrađenog objekta u zemljišne knjige i katastar nekretnina;
 - Koraci promjene namjene zemljišta iz poljoprivrednog u građevinsko zemljište;
 - Troškovi promjene namjene zemljišta iz poljoprivrednog u građevinsko zemljište;
 - Koraci promjene namjene objekta iz stambenog u poslovni;
 - Troškovi promjene namjene objekta iz stambenog u poslovni.
- **Koraci registracije preduzeća:** <https://bit.ly/2Usarh6>
- **Potrebni dokumenti:**

- Prijava za registraciju pravnog lica (docx);
- Prijava za registraciju pravnog lica (PDF);
- OP obrazac (PDF);
- Obrazac 11 Oglas za objavljivanje upisa iz sudskog registra u službenom glasilu (docx).

Građevinska dozvola i troškovi poslovanja

Administrativne takse za izdavanje odobrenja za građenje zavisno od vrste objekta i vrste intervencije na objektu

Građevinska dozvola

Vrsta troška

Iznos troška

- Administrativna taksa na zahtjev za stambeno-poslovni objekat ► 17,5 €

Administrativna taksa na zahtjev za poslovno-proizvodni (uključujući farme, samostalne zanatske i uslužne djelatnosti) ► 25 €

Administrativna taksa na zahtjev za ostale poslovne objekte ► 50 €

Administrativna taksa na zahtjev za benzinske pumpe ► 75 €

Administrativna taksa na zahtjev TS, PTT centrale, GSM bazne stanice, trase infrastrukture (dalekovodi, trasa PTT mreže, kablovske TV, kanalizac. i vodovodne mreže i drugi infrastrukturni objekti). ► 75 €

Administrativna taksa na zahtjev za odobrenje za rušenje objekta ► 35 €
- Pogodnost gradskog građevinskog zemljišta-renta obračunava se po m² korisne površine objekta. ► od 25,56 €/m² do 4,34 €/m²

Plaća se samo za lokacije objekata na gradskom građevinskom zemljištu. Zemljište je pdijeljeno u VI zona, najviša naknada je za I zonu, a većina privrednih objekata je u V i VI zoni.
- Uređenje građevinskog zemljišta, takođe po zonama ► od 4,5 €/m² do 0,75 €/m²

Plaća se samo za lokacije objekata na gradskom građevinskom zemljištu. Zemljište je pdijeljeno u VI zona, najviša naknada je za I zonu, a većina privrednih objekata je u V i VI zoni.
- Komunalna taksa, zavisno od vrste objekta i lokacije. Obračunava se po m² korisne površine objekta ► Max 0,75 €/m²

Brzina poslovanja

Broj dana za osnivanje obrta ► **3 dana**

Broj dana za izdavanje lokacijske dozvole ► **15 dana**

Broj dana za izdavanje građevinske dozvole ► **7 dana**

Porezi

Stopa poreza na dobit ► **10%**

Stopa poreza na dodanu vrijednost ► **PDV 17%**

Stopa poreza na dohodak ► **10%**

Troškovi poslovanja u brojevima

Električna energija ► 0,085 KM/kWh u prosjeku

Voda ► 1,30 KM/m³

Kanalizacija ► 0,26 KM/m³

Otpad ► 15 KM kontejner 1,1 m³

► 70 KM kontejner 5 m³

Fiksna telefonija ► Pretplata 16,40 KM ► Priključak 29 KM

Internet ► Pretplata 40 KM ► Priključak 0,83 KM

Kontakt:

Nusret Helić | načelnik
+387 35 70 08 05 | n.helic@opcina-gracanica.ba

Pododjel za lokalni razvoj:

+387 35 70 08 24 | f.helic@opcina-gracanica.ba

www.opcina-gracanica.ba

Ova publikacija je urađena uz pomoć Evropske unije. Sadržaj ove publikacije je isključiva odgovornost Općine Gračanica, i ni u kom slučaju ne predstavlja stanovišta Evropske unije.

Izrada ove publikacije je podržana kroz Program za lokalnu samoupravu i ekonomski razvoj u BiH, EU ProLocal, kojeg finansiraju Evropska unija i Vlada Njemačke, a implementira Deutsche Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit (GIZ) GmbH.

ZAŠTO INVESTIRATI U GRAČANICU?

- ✓ Povoljna geografska lokacija – podjednaka udaljenost od glavnih gradova regije, locirana u neposrednoj blizini primarnog magistralnog puta M-4 (Tuzla-Doboj), 17 km od budućeg koridora Vc;
- ✓ Željeznička stanica Sočkovac udaljena 1 km;
- ✓ Međunarodni aerodrom Tuzla udaljen 40 km;
- ✓ Snažna proizvodna tradicija i pogodno poslovno okruženje;
- ✓ Razvijeno preduzetništvo preko 740 privatnih i javnih preduzeća, te oko 700 samostalnih radnji;
- ✓ Kvalifikovana radna snaga i mogućnost prekvalifikacije;
- ✓ Razvijena mreža finansijskih institucija i drugih organizacija podrške (Biznis servis provajderi) i mikrokreditne organizacije);
- ✓ Brzina poslovanja - brza i efikasna administracija okrenuta potrebama investitora;
- ✓ Općina sa tradicijom sporta i kulture, razvijenom i kvalitetnom cjelokupnom poduzetničkom i društvenom infrastrukturom koja podstiče razvoj MSP-a.

04 | POSLOVNE ZONE

Privredne zone

Prostornim planom općine Gračаницa utvrđene su dvije privredne zone i to:

- ▶ Za naseljena mjesta **Gračаницa-Pribava** jedna privredna zona - **156 ha**
- ▶ Za naseljena mjesta **Doborovci-Vranovići** jedna privredna zona - **20 ha**

Privredne zone planirane su, u granicama urbanih područja i na građevinskom zemljištu izvan urbanih područja.

Za privrednu zonu Gračаницa-Pribava Općina Gračаницa izradila je detaljne planske dokumente: **3 regulaciona plana**, a koji se naslanjaju jedan na drugi, i to:

- ▶ Regulacioni plan „**Radna zona I**“ površina obuhvata **61,8 ha**
- ▶ Regulacioni plan „**Radna zona II**“ površina obuhvata **27,9 ha**
- ▶ Regulacionog plana „**Radna zona III**“ površina obuhvata **63,0 ha**.

Najveći broj malih i srednjih preduzeća na području Tuzlanskog kantona nalazi se u Gračanicima.

Radne zone I, II, III

U cilju omogućavanja disperznog prostornog razmještaja proizvodnih i ostalih poslovnih subjekata Prostornim planom utvrđene su privredne zone koje obuhvataju postojeće i planirane površine za razvoj privrednih djelatnosti na području općine Gračаницa. Prostornim planom su utvrđene dvije privredne zone ukupne površine 167,0 ha.

Privredne zone izvan urbanih područja planirane su u naseljenim mjestima Doborovci (14ha), Gračаницa (7ha) i Vranovići (6ha).

Zona I, II, III

- ▶ P = **153 ha**
- ▶ Vrsta: **greenfield**
- ▶ Vlasništvo: **privatno**
- ▶ Saobraćajno vezana na magistralni put M4 Doboj - Tuzla
- ▶ **Infrastruktura:** Unutar zona postoje primarne javne saobraćajnice, a sekundarne se izgrađuju. Isto vrijedi za vodovodnu i kanalizacionu mrežu. Priključak na niskonaponsku elektromrežu je omogućen.
- ▶ **Planska dokumentacija:** Regulacioni plan Radne zone I, II i III.

Tehnološki park

MTCC d.o.o. Gračanica (u privatnom vlasništvu).

- ▶ Površina tehnološkog parka: 200 m²
- ▶ Broj poslovnih subjekata – korisnika: 21
- ▶ Broj laboratorija: 1

U MTCC d.o.o. je od osnivanja (2009.) uloženo pola miliona KM (oko 250.000 €), te se tehnološki park fokusira na napredne tehnologije kojima se povećavaju produktivnost i ekonomičnost preduzeća.

Potencijal za razvoj

Prostori za banjsko-lječilišnu, turističku, sportsko-rekreacionu namjenu:

- zona Terme (termomineralne vode)
1 eksploatacioni bunar (prosječnog kapaciteta 80 litara u sekundi po bušotini),
- agroturistički bazen Donja Spreča, područje Soko,
- neposredno zaštitno područje zaštićenog nacionalnog spomenika graditeljske cjeline Soko,
- područje Monja,
- područje Sijedog krša,
- područje Gaja,
- područje gradskih parkova,
- područje rijeka: Sokoluše, Lukavice rijeke i Džakulske rijeke.

Prirodna bogatstva: nemetalne mineralne sirovine, betonit, kaolin, kvarcni pijesak, tuf, keramičke i vatrostalne gline i krečnjaci.

Zemljišni resurs: pogodno za proizvodnju zdrave hrane.

Etno turizam: Prirodno okruženje, mirna okolina bez buke, domaća hrana, upoznavanje seoskog načina života potencijalan su faktor razvoja Gračanice.

Olakšice za korisnike zone

- ✓ Plaćanje obaveza na rate uz potpisivanje Ugovora sa Općinom;
- ✓ Prioritet u rješavanju zahtjeva.

Kontakt:

Nusret Helić | načelnik
+387 35 70 08 05 | n.helic@opcina-gracanica.ba

Pododjel za lokalni razvoj:
+387 35 70 08 24 | f.helic@opcina-gracanica.ba
www.opcina-gracanica.ba

Ova publikacija je urađena uz pomoć Evropske unije. Sadržaj ove publikacije je isključiva odgovornost Općine Gračanica, i ni u kom slučaju ne predstavlja stanovišta Evropske unije.

Izrada ove publikacije je podržana kroz Program za lokalnu samoupravu i ekonomski razvoj u BiH, EU ProLocal, kojeg finansiraju Evropska unija i Vlada Njemačke, a implementira Deutsche Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit (GIZ) GmbH.

ZAŠTO INVESTIRATI U GRAČANICU?

- ✓ Povoljna geografska lokacija – podjednaka udaljenost od glavnih gradova regije, locirana u neposrednoj blizini primarnog magistralnog puta M-4 (Tuzla-Doboj), 17 km od budućeg koridora Vc;
- ✓ Željeznička stanica Sočkovac udaljena 1 km;
- ✓ Međunarodni aerodrom Tuzla udaljen 40 km;
- ✓ Snažna proizvodna tradicija i pogodno poslovno okruženje;
- ✓ Razvijeno preduzetništvo preko 740 privatnih i javnih preduzeća, te oko 700 samostalnih radnji;
- ✓ Kvalifikovana radna snaga i mogućnost prekvalifikacije;
- ✓ Razvijena mreža finansijskih institucija i drugih organizacija podrške (Biznis servis provajderi) i mikrokreditne organizacije);
- ✓ Brzina poslovanja - brza i efikasna administracija okrenuta potrebama investitora;
- ✓ Općina sa tradicijom sporta i kulture, razvijenom i kvalitetnom cjelokupnom poduzetničkom i društvenom infrastrukturom koja podstiče razvoj MSP-a.

05 | SEKTORSKI VODIČ INDUSTRIJA PLASTIKE

Konkurentne prednosti industrije plastike

- Kvalifikovan i obrazovan kadar i mogućnost naučno-istraživačke i tehničke saradnje sa Univerzitetom u Tuzli i srednjim školama;
- Mogućnost proizvodnje «novih» proizvoda
- Razvijen klaster proizvođača;
- Razvijeno domaće i izvozno tržište;
- Već uspješno ostvarena investicija iz Velike Britanije i partnerstva sa EU firmama.

Lična karta sektora

Pet najuspješnijih firmi u industriji plastike učestvuje u ukupnom prihodu prerađivačke industrije sa 28.3 %.

Procjenjuje se da 30 firmi u sektoru zapošljava preko 930 ljudi, što je 21,09 % ukupno zaposlenih u prerađivačkoj industriji Gračanice.

Udio industrije plastike u ukupnom izvozu Gračanice je 27.5 %, a u izvozu prerađivačke industrije 37.13 %.

Izvoz čini 47.2 % ukupnog prihoda sektora plastike.

Najznačajnije investicije i kompanije u sektoru

- ▶ **RPC Superfoos Balkan d.o.o.** proizvodnja ambalaže od plastičnih masa;
- ▶ **Moda-Plast d.o.o.** proizvodnja ambalaže od polietilena, polipropilena, papira;
- ▶ **Plamingo d.o.o.** brizganje i kromiranje plastičnih dijelova za autoindustriju, industriju kućanskih aparata, sanitarnu galanteriju i industriju namještaja;
- ▶ **Variplast d.o.o.** proizvodnja ambalaže od plastičnih masa;
- ▶ **Poly d.o.o.** proizvodnja i prodaja plastičnih proizvoda za građevinarstvo i PE folija i vrećica sa štampom i bez štampe, tehnološkim postupcima prerade: brizganje i ekstruzija;
- ▶ **Plastoflex d.o.o.** proizvodnja ambalaže od plastičnih masa;
- ▶ **Plastex d.o.o.** prerada polimernih materijala i izradu fleksibilne ambalaže;
- ▶ **SRMA d.o.o.** proizvodnja ambalaže od plastičnih masa;
- ▶ **Fist plastika d.o.o.** distribucija plastičnih granulata i aditiva za plastiku;
- ▶ **Terrasit d.o.o.** proizvodni program toplinskih izolacija, podnog grijanja i ambalaže;
- ▶ **Bema Ba d.o.o.** proizvodnja ambalaže od plastičnih masa;
- ▶ **Mirna d.o.o.** proizvodnja kompletnog pločastog asortimana namještaja;
- ▶ **Alibegović plast d.o.o.**;
- ▶ **Ambra d.o.o.**

Uspješna priča - Plamingo d.o.o.

Plamingo d.o.o. Gračanica izvozi preko 98 % proizvodnje u 23 zemlje svijeta te je vodeća firma u sektoru brizganja i kromiranja plastičnih dijelova za autoindustriju industriju kućanskih aparata, sanitarnu galanteriju i industriju namještaja. Jedna je od prepoznatljivih europskih firmi u sektoru kromiranja plastičnih dijelova. Plamingo ima vlastiti portfolio koji sačinjavaju: Izrada alata i brizganje plastike, kromiranje ABS plastike, veleprodaja i maloprodaja kompletne opreme za kupatila. Visok kvalitet i tehnološki standardi garantuju obezbjeđenje međunarodnih zahtjeva koje postavljaju krajnji kupci u pomenutim industrijama.

- Kao mala zanatska radnja koja je prerađivala uglavnom ABS plastiku za kromiranje firma je osnovana 1972. godine;
- Trenutno zapošljava 210 radnika;
- Novi pogoni za izradu alata, brizganja plastike, te centralni magacin zajedno sa "state of the art" galvanizacijom radi od 2010. godine;
- Posjeduju certifikat ISO 14001:2004;
- Kvalitetom i iskustvom su zadobili povjerenje veliki svjetskih brendova kao što su: Mercedes, BMW, Alfa Romeo, Hella, Volkswagen, Dacia, Geberit, Grohe, BSH, Hutchinson, Whirlpool, Fluidmaster, Playmobil, Gorenje, Honeywell, Panasonic, Missel, Benedict, Prima Sole Components S.p.A, Inrojal, MKW, HERZ, NP Germany, Vargon, Aha secaplast, Wirten grop, ADV PAX Lutec, Rosti, Weltplast.

Ključni proizvodi

- ▶ plastična ambalaža za prehrambenu industriju,
- ▶ alati,
- ▶ brizganje plastike,
- ▶ kromiranje plastike,
- ▶ puhana plastika,
- ▶ plastične vrećice,
- ▶ plastična galanterija.

Kvalitetni ljudski resursi

Tehnološki fakultet u Tuzli, odsjek Hemijsko inženjerstvo i tehnologija, obrazuje kvalitetne kadrove.

Tržišta

Italija, BiH, Srbija, Crna Gora, Njemačka, Slovenija, Hrvatska, Velika Britanija, Skandinavske zemlje.

Organizacije podrške

- ▶ Općina Gračanica;
- ▶ Privredne komore: Privredna komora FBiH, Privredna komora TK, Vanjsko-trgovinska komora BiH;
- ▶ Agencija za promociju izvoza BH-BHEPA;
- ▶ Centar za napredne tehnologije (MTTC) www.mttc.ba;
- ▶ Projekti donatora kao sto su USAID, Sida, EU, EBRD, GIZ i pojedinačni projekti vlada;
- ▶ Udruženje za razvoj NERDA Tuzla www.nerda.ba;
- ▶ Udruženje Nezavisni biro za razvoj Gradačac www.nbrudruzenje.org.
- ▶ Obrazovne ustanove

Kontakt:

Nusret Helić | načelnik
+387 35 70 08 05 | n.helic@opcina-gracanica.ba

Pododjel za lokalni razvoj:

+387 35 70 08 24 | f.helic@opcina-gracanica.ba
www.opcina-gracanica.ba

Ova publikacija je urađena uz pomoć Evropske unije. Sadržaj ove publikacije je isključiva odgovornost Općine Gračanica, i ni u kom slučaju ne predstavlja stanovišta Evropske unije.

Izrada ove publikacije je podržana kroz Program za lokalnu samoupravu i ekonomski razvoj u BiH, EU ProLocal, kojeg finansiraju Evropska unija i Vlada Njemačke, a implementira Deutsche Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit (GIZ) GmbH.

ZAŠTO INVESTIRATI U GRAČANICU?

- ✓ Povoljna geografska lokacija – podjednaka udaljenost od glavnih gradova regije, locirana u neposrednoj blizini primarnog magistralnog puta M-4 (Tuzla-Doboj), 17 km od budućeg koridora Vc;
- ✓ Željeznička stanica Sočkovac udaljena 1 km;
- ✓ Međunarodni aerodrom Tuzla udaljen 40 km;
- ✓ Snažna proizvodna tradicija i pogodno poslovno okruženje;
- ✓ Razvijeno preduzetništvo preko 740 privatnih i javnih preduzeća, te oko 700 samostalnih radnji;
- ✓ Kvalifikovana radna snaga i mogućnost prekvalifikacije;
- ✓ Razvijena mreža finansijskih institucija i drugih organizacija podrške (Biznis servis provajderi) i mikrokreditne organizacije);
- ✓ Brzina poslovanja - brza i efikasna administracija okrenuta potrebama investitora;
- ✓ Općina sa tradicijom sporta i kulture, razvijenom i kvalitetnom cjelokupnom poduzetničkom i društvenom infrastrukturom koja podstiče razvoj MSP-a.

06 | SEKTORSKI VODIČ METALOPRERADA

Konkurentne prednosti metaloprerade

- Kvalifikovan i obrazovan kadar i mogućnost naučno-istraživačke i tehničke saradnje sa Univerzitetom u Tuzli i srednjim školama;
- Mogućnost proizvodnje «novih» proizvoda komplementarnih industriji namještaja i građevinarstvu;
- Razvijen dobavljački lanac vrijednosti;
- Razvijeno izvozno tržište.

Lična karta sektora

Više od 40 firmi u sektoru zapošljava preko 720 ljudi, što je 16 % ukupno zaposlenih u prerađivačkoj industriji.

Udio metaloprerade u ukupnom izvozu Gračаницe je 11 %, a u ukupnom prihodu prerađivačke industrije 27 %

Izvoz čini 20 % od ukupnog prihoda sektora metaloprerade.

Ukupna dobit veća od 5.8 miliona €.

Najznačajnije investicije i kompanije u sektoru

- ▶ **Index d.o.o.** mašinska obrada metala na CNC mašinama;
- ▶ **Kovan d.o.o.** proizvodnja proizvoda za zagrijavanje stambenih i poslovnih prostora;
- ▶ **Fining d.o.o.** proizvodnja kranova, opreme za kranove, servis i održavanje;
- ▶ **Europrost d.o.o.** proizvodnja liftova;
- ▶ **Adam Co d.o.o.** proizvodnja prikolica za specijalni prijevoz;
- ▶ **Limorad d.o.o.** Kovanje, presovanje, štancanje i valjanje metala; metalurgija praha;
- ▶ **Trgovir d.o.o.** žičani proizvodi, bitumenske hidroizolacije i eko-pellete;
- ▶ **HST CNC Technic d.o.o.** proizvodnja ostalih gotovih proizvoda od metala, d. n.;
- ▶ **Suman d.o.o.**, tende, zavjese, suncobrani;
- ▶ **Alibegović plast d.o.o.**, proizvodnja pvc i alu prozora i vrata, kovanih ograda;
- ▶ **Tring d.o.o.** proizvođač fiskalnih sistema;
- ▶ **Global lift BiH d.o.o.** Proizvodnja uređaja za dizanje i prenošenje;
- ▶ **Prim Co company d.o.o.** proizvodnja mosnih dizalica, portalnih dizalica, konzolnih dizalica, monorej dizalica, stacionarnih dizalica, toranjskih dizalica, kablovskih dizalica, električnih vitala, motor-reduktora, teretnih platformi, teretnih i putničkih liftova, kosih liftova-uspinjača;
- ▶ **Fars Inox d.o.o.** proizvodnja ostalih slavina i ventila.

Uspješna priča - Kovan d.o.o.

Kovan M.I. je vodeći industrijski proizvođač kotlova i kamina na pelet u regionu, posluje u 15 zemalja EU i regiona i u svakoj od njih ima organizovanu servisnu mrežu. Firma je bh lider u proizvodnji proizvoda za korištenje obnovljive energije, specijalizovana isključivo za tehnologije razvoja, proizvodnje i korištenja proizvoda na pelet. Kovan M.I. nudi i usluge izrade postrojenja za proizvodnju peleta po sistemu „ključ u ruke“, antikorozivne zaštite metala, lasersko rezanje limova prerada i obrada metala te proizvodnja metalne galanterije.

- Proizvodi zadovoljavaju evropske standarde u pogledu tehničkih karakteristika, kao i najviše svjetske standarde zaštite okoliša;
- Osnovana u vrijeme kada su toplovodni kotlovi na pelet bili su velika nepoznanica na našem tržištu, a to je 1996. godine sa tri uposlenika i dobru ideju da je naša budućnost u obnovljivim izvorima energije;
- Zapošljava oko 280 radnika;
- Ostvaruje prosječan godišnji rast proizvodnje od 30%;
- U sistemu poslovanja se primjenjuje standard garancije kvaliteta ISO 9001:2008;
- Firma je stekla status povlaštenog izvoznika za toplovodne kotlove i kamine na pelet sa potpuno automatizovanim sistemom upravljanja 2007. godine;
- Osnovana je poslovna jedinica u Olovu površine od 33.847 m² gdje su smješteni proizvodni pogoni za proizvodnju peleta;
- Osnovan razvojni centar 2014. godine;
- Firma je ostvarila poslovnu saradnju i partnerstvo sa kompanijom Siemens te postala zastupnik Flender i Simogear linija spojnica, reduktorskih motora i reduktora.

Ključni proizvodi

- ▶ kranovi,
- ▶ liftovi,
- ▶ prikolice,
- ▶ oprema za zagrijavanje objekata,
- ▶ kovani proizvodi,
- ▶ cnc mašinska obrada metala.

Kvalitetni ljudski resursi

- Rast zaposlenosti u sektoru 12%;
- Bruto plata u sektoru 600 €;
- Kvalitetni kadrovi obrazuju se u Mješovitoj srednjoj školi u Gračanici za sljedeća zanimanja: automehaničar, elektromehaničar, elektroničar-mehaničar, mašinski tehničar-operator na CNC mašinama, mašinski tehničar za kompjutersko projektovanje, elektrotehničar energetike, plinski zavarivač;
- Prekvalifikacija u PU Centar za obrazovanje odraslih Gračanica;
- Obuka zavarivača IZ BiH – Institut za zavarivanje d.o.o. Tuzla.

Tržišta

Tržišta EU (Slovenija, Austrija, Holandija, Hrvatska, Francuska, Njemačka, Luksemburg, Belgija, Norveška), tržište Rusije, te susjednih zemalja: Srbije i Crne Gore.

Kontakt:

Nusret Helić | načelnik
+387 35 70 08 05 | n.helic@opcina-gracanica.ba

Pododjel za lokalni razvoj:

+387 35 70 08 24 | f.helic@opcina-gracanica.ba

www.opcina-gracanica.ba

Ova publikacija je urađena uz pomoć Evropske unije. Sadržaj ove publikacije je isključiva odgovornost Općine Gračanica, i ni u kom slučaju ne predstavlja stanovišta Evropske unije.

Izrada ove publikacije je podržana kroz Program za lokalnu samoupravu i ekonomski razvoj u BiH, EU ProLocal, kojeg finansiraju Evropska unija i Vlada Njemačke, a implementira Deutsche Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit (GIZ) GmbH.

ZAŠTO INVESTIRATI U GRAČANICU?

- ✓ Povoljna geografska lokacija – podjednaka udaljenost od glavnih gradova regije, locirana u neposrednoj blizini primarnog magistralnog puta M-4 (Tuzla-Doboj), 17 km od budućeg koridora Vc;
- ✓ Željeznička stanica Sočkovac udaljena 1 km;
- ✓ Međunarodni aerodrom Tuzla udaljen 40 km;
- ✓ Snažna proizvodna tradicija i pogodno poslovno okruženje;
- ✓ Razvijeno preduzetništvo preko 740 privatnih i javnih preduzeća, te oko 700 samostalnih radnji;
- ✓ Kvalifikovana radna snaga i mogućnost prekvalifikacije;
- ✓ Razvijena mreža finansijskih institucija i drugih organizacija podrške (Biznis servis provajderi) i mikrokreditne organizacije);
- ✓ Brzina poslovanja - brza i efikasna administracija okrenuta potrebama investitora;
- ✓ Općina sa tradicijom sporta i kulture, razvijenom i kvalitetnom cjelokupnom poduzetničkom i društvenom infrastrukturom koja podstiče razvoj MSP-a.

07 | SEKTORSKI VODIČ DRVOPRERADA

Konkurentne prednosti metaloprerade

- Dostupna sirovinna osnova;
- Kvalifikovan i obrazovan kadar i mogućnost naučno-istraživačke i tehničke saradnje sa Univerzitetom u Tuzli i srednjim školama;
- Mogućnost proizvodnje «novih» proizvoda;
- Razvijeno izvozno tržište.

Lična karta sektora

Više od 37 firmi u sektoru zapošljava preko 1.094 ljudi, što je 24,6 % ukupno zaposlenih u prerađivačkoj industriji.

Udio drvoprerade u ukupnom izvozu Gračanice je 22,10 %, a u ukupnom prihodu prerađivačke industrije 22,45 %.

Izvoz čini 46,86 % od ukupnog prihoda sektora. Ukupna dobit veća je od 2 miliona €. Zaposlenost u sektoru raste u prosjeku 15 % na godišnjem nivou za posmatrani period od 2013. - 2016.

Najznačajnije investicije i kompanije u sektoru

- ▶ **Jadrina d.o.o.** proizvodnja namještaja;
- ▶ **Isowood d.o.o.** finalna prerada drveta;
- ▶ **Ingrat d.o.o.** proizvodnja školskog namještaja;
- ▶ **Radial d.o.o.** građevinska oplata;
- ▶ **Obrrt komerc d.o.o.** proizvodnja lamperije, brodskih podova, peleta i rezane građe;
- ▶ **Dzambo d.o.o.** rezana građa i stolarski elementi;
- ▶ **Drvo Stil d.o.o.** proizvodnja rezane građe i peleta;
- ▶ **Ahmedbegović d.o.o.** proizvodnja brodskih podova, lamperije, rezane građe;
- ▶ **Tursunprom d.o.o.** proizvodnja rezane građe i stolarije;
- ▶ **Husanović & Co d.o.o.** proizvodnja parketa i elemenata za kuhinjski i masivni namještaj;
- ▶ **Dusa comerc d.o.o.** proizvodnja stolarije od drveta, srče, ariša, hrasta, bora i egzota.

Uspješna priča - Jadrina d.o.o.

Ključni proizvodi

- ▶ namještaj,
- ▶ školski namještaj,
- ▶ brodski podovi,
- ▶ kuhinjski elementi,
- ▶ parketi,
- ▶ peleti,
- ▶ vanjska i unutrašnja stolarija od drveta.

Tržišta

Proizvodi drvoprerađivačkog sektora izvoze se na tržišta jugoistočne Evrope kao i na EU tržišta i to: Holandija, Francuska, Njemačka, Slovenija i Italija.

Fabrika namještaja "Jadrina" u Gračanici je savremena industrija tapaciranog korpusnog i masivnog namještaja. Bogat asortiman i konkurentne cijene učvrstile su poziciju gračaničkog proizvođača na domaćem tržištu i tržištima Francuske, Njemačke, Slovenije i Hrvatske. U "Jadrini" su svjesni da ljudi uređuju svoj životni prostor najviše dva puta u životu. Zbog toga žele biti misionari lijepog, hrabri sanjari koji donose dašak savremenog i ugodnog ambijenta.

- Firma postoji još od 1964. godine;
- Privatizovana je 2001. godine;
- Zapošljava oko 300 radnika;

Organizacije podrške

- ▶ Općina Gračanica;
- ▶ Privredne komore: Privredna komora FBiH, Privredna komora TK, Vanjsko-trgovinska komora BiH;
- ▶ Agencija za promociju izvoza BH-BHEPA;
- ▶ Centar za napredne tehnologije (MTTC) www.mttc.ba;
- ▶ Projekti donatora kao što su USAID, Sida, EU, EBRD, GIZ i pojedinačni projekti vlada;
- ▶ Udruženje za razvoj NERDA Tuzla www.nerda.ba;
- ▶ Udruženje Nezavisni biro za razvoj Gradačac www.nbrudruzenje.org;
- ▶ Obrazovne ustanove.

Kontakt:

Nusret Helić | načelnik
+387 35 70 08 05 | n.helic@opcina-gracanica.ba

Pododjel za lokalni razvoj:
+387 35 70 08 24 | f.helic@opcina-gracanica.ba
www.opcina-gracanica.ba

Ova publikacija je urađena uz pomoć Evropske unije. Sadržaj ove publikacije je isključiva odgovornost Općine Gračanica, i ni u kom slučaju ne predstavlja stanovišta Evropske unije.

Izrada ove publikacije je podržana kroz Program za lokalnu samoupravu i ekonomski razvoj u BiH, EU ProLocal, kojeg finansiraju Evropska unija i Vlada Njemačke, a implementira Deutsche Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit (GIZ) GmbH.